

[Rimstad.]

af den anden gruppe omfattede fællesspørgsmål. Det er os en glæde i den højtærede udenrigsministers redegørelse at bemærke, at interessen hos ham for disse sidste verdensproblemer er så levende, og jeg kan måske endog sige overvejende, at den behandling, som begge problemgrupper i den kommende tid kan påregne herhjemme, ikke længere vil have slagside til fordel for vore snævre og vore mere egoprægede hjemminteresser.

Efter vor opfattelse vil en forstærket dansk deltagelse i forhandlinger om spørgsmålene, der vedrører det store verdensfællesskab, være vejen frem til en sikring af vort lands internationale position, vel at mærke hvis denne indstilling er fulgt op af tilstrækkelig offervilje fra vort folk, der snart i flere menneskealdre har haft det held og den lykke at tilhøre den lille udvalgte gruppe af nationer, der ligger øverst, hvad levestandardens højde angår.

Forhandlingerne om markedsplanerne og de til disse planer knyttede ændringer i vore told- og valutalove har det høje ting netop i øjeblikket lejlighed til at drøfte i forbindelse med den højtærede finansministers ændringsforslag til toldloven af 29. februar 1960.

Jeg vil gerne på mit partis vegne ved denne lejlighed trække nogle af vore hovedsynspunkter op uden i øvrigt at komme ind på detaljer af den ene eller den anden slags. Blandt de syv EFTA-lande indtager Danmark produktionsmæssigt en særstilling, der er karakteriseret derved, at intet af de andre seks lande har landbruget som hovederhverv. Med ordet hovederhverv mener jeg i dette tilfælde, at i intet af de andre seks lande indtjenes størsteparten af den fremmede valuta gennem landbruget og mindsteparten gennem den øvrige industri. Det er imidlertid tilfældet i Danmark, og vi bliver derfor nødt til at undersøge to ting meget nøje, før vi går med til en så betydelig ændring i den oprindelige aftale som at ophæve industritoldsatserne et år før oprindelig planlagt.

Den første undersøgelse, der skal foretages, er dels at se på den fremgang, der hidtil har været, dels at se på, hvad ændringerne i det fremsatte forslag fremover vil medføre ved realiseringen af de tilsagn,

der er givet i, hvad vi vil kalde konventionens landbrugslofteparagraffer, altså konventionens artikler 21-25. Det er ikke vor opfattelse, at der hidtil er sket nævneværdigt på disse områder i den tid, konventionen har været i kraft, altså fra 1. marts 1960. Vi har derfor i den højtærede udenrigsministers redegørelse med tilfredshed bemærket os, at man fra dansk side allerede har stillet krav om, at en forhandling om mulighederne for en almindelig yderligere afkortning af hele toldtidstabelen skal gøres afhængig af mulighederne for at forøge samhandelen med landbrugsvarer og fisk. Samtidig har man gjort det klart, at man ikke skal vente Danmarks tilslutning til yderligere fremskyndelse af toldafviklingen, medmindre der sker fremskridt for landbrugsafsætningen. Det drejer sig her om spørgsmål af livsvigtig interesse for alle i vort land. Det er ikke alene landbruget, som her skal have sin ligestilling sikret, det er bl. a. også beskæftigelses-spørgsmålets skæbne, der her skal afgøres.

Derfor er den anden undersøgelse, vi må foretage, i særlig grad knyttet til spørgsmålet om den stabile beskæftigelse. Mens landbruget med sin allerede vidt fremskredne rationalisering samfundsmæssigt set har koncentreret sig om de opgaver at forsyne hjemmemarkedet og indtjene fremmed valuta, er den tredje opgave, at sørge for beskæftigelse af den voksende befolkningstilvækst, i hovedsagen blevet tildelt industrien. Af hensyn netop til beskæftigelsen må virkningerne inden for industrien af de toldforanstaltninger, der nu påtænkes, også nøje undersøges. Forholdet er jo nemlig det, at en meget betydelig del af den danske industri mangler reserver både inden for og uden for selskaberne og både af finansiel og produktionsteknisk art. Man kan selvfølgelig diskutere årsagerne til disse mangler. Af væsentlig betydning er den internationale restriktionspolitik, der førtes under 30ernes forvirrede politiske forhold, og som hos producenterne skabte en falsk tryghedsfølelse, en overbevisning om, at man også kunne klare sig industrielt, selv om produktet og produktionsapparatet ikke var helt på højde med de udenlandske konkurrenters; men også de uhyre gammel-dags afskrivningsregler, som industrien i en lang årrække indtil for få år siden har